

Záverečná karta projektu

Názov projektu

Evidenčné číslo projektu

APVV-15-0294

Kognitívne prehodnotenie krásy: Zjednotenie filozofie a kognitívnych štúdií estetického vnímania.

Zodpovedný riešiteľ **prof., Mgr. Andrej Démuth, PhD.**

Príjemca

Trnavská univerzita v Trnave - Filozofická fakulta

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

Katedra filozofie Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

Centre for the Study of Perceptual Experience, Glasgow University;
The Laboratory of Neurobiology of University College London;
The Perception Lab, School of Psychology and Neuroscience, University of St. Andrews;
Department of Philosophy, Aesthetics, Uppsala University;
Center for Cognitive Neuroscience, University of Pennsylvania;
Max Planck Institute for Empirical Aesthetics, Frankfurt am Main;

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

-

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrnujúce výsledky projektu – uvedťte aj publikácie prijaté do tlače

- AAA: Démuth, A. (2019): Beauty, Aesthetic Experience, and Emotional Affective States. Frankfurt am Main, Bratislava: Peter Lang Verlag, Veda. [12,81 AH]
- AAA Démuthová, S., Selecká, S., Démuth, A.: Human Face Attractiveness in Psychological Research. Frankfurt am Main, Bratislava: Peter Lang Verlag, Veda, (in editum) [13,14 AH],
- AAA Kišoňová, R.: Faces of a Face (On The Attractiveness of The Face in The Context of Visual Art). Frankfurt am Main, Bratislava: Peter Lang Verlag, Veda, (in editum) [9,47 AH],
- AAA Démuth, A., Rušinová, M.: Cognitive Aesthetics in German Classical Philosophy. Frankfurt am Main, Bratislava: Peter Lang Verlag, Veda, (in editum) [10,81 AH],
- AAA Démuth, A., Démuthová, S., Slavkovský, A.: Mathematics and beauty. An attempt to link the cognitive and philosophical-spiritual aspects of beauty Frankfurt am Main, Bratislava: Peter Lang Verlag, Veda, (in editum) [10,44 AH],
- AAA Démuth, A. (2017): Cognitive Aspects of Aesthetic Experience - Introduction. Frankfurt am Main, Bratislava: Peter Lang Verlag, Veda, [9,8 AH]
- AAA Démuth, A. (2019): The Cognitive Aspects of Aesthetic Experience – Selected Problems. Frankfurt am Main, Bratislava: Peter Lang Verlag, Veda, [13,0 AH]
- AAA Démuth, A. (2019): Cognitive Rethinking of Beauty: Uniting the Philosophy and Cognitive Studies of Aesthetic Perception. Frankfurt am Main, Bratislava: Peter Lang Verlag,

- Veda [9,67 AH]
AAB Ihringová, K.: Ilúzia (Obraz ako metafora ľudskej myсле). Bratislava: Veda (in editum) [7,44 AH]
ADC: Démuthová, S. (2019): Krása v kontexte evolučných prístupov. Filosofický časopis. (in editum)
ADC: Démuth, A. (2019): Fenomenologicko-existenciálna analýza krásy alebo čo by o krásе mohol napísať Heidegger z Bytia a čas. Filosofický časopis. (in editum)
ADC: Slavkovský, A.(2019): Vývoj estetickej skúsenosti a sloboda. Filosofický časopis. (in editum)
ADD: Démuth, A.: Tri historické matematické prístupy ku skúmaniu krásy. Filozofia, 2016, 71 (9), 759-770;

Uplatnenie výsledkov projektu

Výsledky riešenia projektu nájdú svoje uplatnenie v širokej plejáde disciplín, počnúc filozofiou, estetikou, psychológiou, teóriou výtvarného umenia, neuroestetikou, neuroetikou, ale aj právom či v biologicky zameraných vedách. Predložený koncept estetickej skúsenosti môže byť úspešne testovaný a uplatnený v lingvistickej výskumoch, ale aj v kulturológii a antropológii. Využiteľnosť výsledkov projektu v praxi je daná sprístupnením riešiteľmi realizovaných výskumov kognitívnych aspektov estetickej skúsenosti, ako aj kvalifikovanou interpretáciou iných kognitívno-vedných výskumov v danej oblasti vo svete. Rovnako sú výsledky projektu využiteľné v oblasti vzdelávania a v oblasti nadvážujúceho špecializovaného odborného/vedeckého výskumu. Spracovanie problematiky prekračuje úzky slovenský kontext a začleňuje ju do medzinárodného kontextu.

Výsledky získané z realizovaného výskumu nájdú svoje uplatnenie v hlbšom porozumení významu krásy v ľudskom živote, v dôvodoch estetickej skúsenosti a jej štruktúry, ale aj v determinantoch, ktoré evolučne, sociálne, či kultúrne ovplyvňujú naše vnímanie a rozhodovanie, ale aj v diskusii o možnostiach a limitách zjednotenia a prepojenia filozofického (humanitnevedného) a špeciálneho kognitívnevedného výskumu. Získané poznatky tak môžu byť využité nielen v umenovednej a kultúrnej oblasti, ale aj v kognitívno-vednej, antropologickej či v oblasti marketingu a brandingu. Osobitné využitie nájdú publikované výsledky v oblasti neuroestetiky a kognitívnej estetiky, ale aj v reflexii úlohy a potenciálu filozofie v dialógu s kognitívnevedným výskumom.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

FF TU zrealizovala sériu pracovných stretnutí a medzinárodných vedeckých workshopov (Beauty Is in the Senses of the Beholder, 2 October 2015, Professor Fiona Mcpherson, Centre for the Study of Perceptual Experience, Glasgow University; Beauty Is in the Brain of the Beholder, 11 May 2016, Professor Semir Zeki, The Laboratory of Neurobiology of University College London; Beauty Is in the Mind of the Beholder, 28 October 2016, Professor David Ian Perrett, The Perception Lab, School of Psychology and Neuroscience, University of St. Andrews; and Cognitive Aspects of Aesthetic Experience, 18 March 2017, Professor Elisabeth Schellekens-Dammann and Guy Damann, Department of Philosophy, Aesthetics, Uppsala University. Cognitive Rethinking of Beauty: Uniting the Philosophy and Cognitive Studies of Aesthetic Perception (7 November 2017) Professor Anjan Chatterjee, Center for Cognitive Neuroscience, University of Pennsylvania; (5 October 2018), Professor Winfried Menninghaus (Max Planck Institute for Empirical Aesthetics, Frankfurt am Main)), ktorých hlavným cieľom bolo skúmať krásu a estetickú skúsenosť v jej najrozmanitejších kontextoch. Jednotliví autori sa zameriavalí nielen na globálnu charakteristiku estetickej skúsenosti a jej odlišenie od iných typov skúseností, ale aj o charakteristiku vybraných aspektov a prvkov estetickej skúsenosti, zameraných na subjektívne (introspektívne dostupné) obsahy estetickej skúsenosti, ako aj na ich objektívne (merateľné a mapovateľné) charakteristiky. Okrem vyššie zborníkov: Démuth, A. (ed.): Cognitive Aspects of Aesthetic Experience - Introduction. Frankfurt am main: Peter Lang Verlag 2017, Démuth, A. (ed.): The Cognitive Aspects of Aesthetic Experience – Selected Problems. Frankfurt am Main: Peter Lang Verlag 2019, Démuth, A. (ed.) Cognitive Rethinking of Beauty: Uniting the Philosophy and Cognitive Studies of Aesthetic Perception. Frankfurt am Main: Peter Lang Verlag 2019, medzi publikáčné výstupy projektu patria monografie zamerané aj na jednotlivé aspekty či problematiky kognitívnej estetiky: Démuth, A.: Beauty, Aesthetic

Experience, and Emotional Affective States (Peter Lang Verlag 2019), Démuthová, S., Selecká, S., Démuth, A.: Human Face Attractiveness in Psychological Research. Frankfurt am Main, Bratislava: Peter Lang Verlag, Veda (in editum), Kišoňová, R.: Faces of a Face (On The Attractiveness of The Face in The Context of Visual Art). Frankfurt am Main, Bratislava: Peter Lang Verlag, Veda (in editum), Démuth, A., Rušinová, M.: Cognitive Aesthetics in German Classical Philosophy. Frankfurt am Main, Bratislava: Peter Lang Verlag, Veda (in editum), Ihringová, K.: Ilúzia (Obraz ako metafora ľudskej mysle) Bratislava: Veda (in editum) and Démuth, A., Démuthová, S., Slavkovský, A.: Mathematics and beauty. An attempt to link the cognitive and philosophical-spiritual aspects of beauty. Frankfurt am Main, Bratislava: Peter Lang Verlag, Veda (in editum) a celá séria vedeckých štúdií a článkov, ktoré odzneli na konferenciách alebo boli publikované vo vedeckých zborníkoch a časopisoch.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

FF TU organized a set of meetings and international scientific workshops (Beauty Is in the Senses of the Beholder, 2nd October 2015, with Professor Fiona Mcpherson, of the Centre for the Study of Perceptual Experience, Glasgow University; Beauty Is in the Brain of the Beholder, 11th May 2016, with Professor Semir Zeki, of The Laboratory of Neurobiology of University College London; Beauty Is in the Mind of the Beholder, 28th October 2016, with Professor David Ian Perrett, of The Perception Lab, School of Psychology and Neuroscience, University of St. Andrews; and Cognitive Aspects of Aesthetic Experience, 18th March 2017, with Professor Elisabeth Schellekens-Dammann and Guy Dammann, of the Department of Philosophy, Aesthetics, Uppsala University. Cognitive Rethinking of Beauty: Uniting the Philosophy and Cognitive Studies of Aesthetic Perception (7th November 2017) with Professor Anjan Chatterjee, of the Center for Cognitive Neuroscience, University of Pennsylvania; and maybe the last (5th October 2018), but not the least, with Professor Winfried Menninghaus (of the Max Planck Institute for Empirical Aesthetics, Frankfurt am Main)), the main objective of which was to study beauty and aesthetic experience in its diverse contexts. The individual authors focused not only on the global characteristics of aesthetic experience and its differentiation from other types of experience but also on selected aspects and elements of aesthetic experiences, including the subjective (introspectively accessible) contents of aesthetic experience and the objective (measurable, mappable) characteristics. In addition to the aforementioned collections Démuth, A. (ed.): Cognitive Aspects of Aesthetic Experience - Introduction. Frankfurt am Main: Peter Lang Verlag 2017, Démuth, A. (ed.): The Cognitive Aspects of Aesthetic Experience – Selected Problems. Frankfurt am Main: Peter Lang Verlag 2019, Démuth, A. (ed.) Cognitive Rethinking of Beauty: Uniting the Philosophy and Cognitive Studies of Aesthetic Perception. Frankfurt am Main: Peter Lang Verlag 2019, the published outputs of the projects include monographs focused on individual aspects or issues of cognitive aesthetics: Démuth, A.: Beauty, Aesthetic Experience, and Emotional Affective States (Peter Lang Verlag 2019), Démuthová, S., Selecká, S., Démuth, A.: Human Facial Attractiveness in Psychological Research (An Evolutionary Approach) Frankfurt am Main, Bratislava: Peter Lang Verlag, Veda – in editum, Kišoňová, R.: Faces of a Face (On The Attractiveness of The Face in The Context of Visual Art) Frankfurt am Main, Bratislava: Peter Lang Verlag, Veda – in editum, Démuth, A., Rušinová, M.: Cognitive Aesthetics in German Classical Philosophy Frankfurt am Main, Bratislava: Peter Lang Verlag, Veda (in editum), Ihringová, K.: Ilúzia (Obraz ako metafora ľudskej mysle) [Illusion (Image as a Metaphor of the Human Mind)] Bratislava: Veda – in editum, and Démuth, A., Démuthová, S., Slavkovský, A.: Beauty, Mathematics and Attention (An Attempt to link the Cognitive and Philosophical-Spiritual Aspects of Beauty) Frankfurt am Main, Bratislava: Peter Lang Verlag, Veda – in editum, as well as a myriad of scientific studies and articles presented at conferences or published in scientific journals and handbooks.